

Υπόθεση C-222/23

Σύνοψη της αιτήσεως προδικαστικής αποφάσεως δυνάμει του άρθρου 98, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας του Δικαστηρίου

Ημερομηνία καταθέσεως:

7 Απριλίου 2023

Αιτούν δικαστήριο:

Sofiyski rayonen sad (περιφερειακό δικαστήριο της Σόφιας, Βουλγαρία)

Ημερομηνία της αποφάσεως του αιτούντος δικαστηρίου:

7 Απριλίου 2023

Αιτούσα στη διαδικασία εκδόσεως διαταγής πληρωμής:

Toplofikatsia Sofia EAD

Αντικείμενο της κύριας δίκης

Αίτηση εκδόσεως διαταγής πληρωμής σχετικά με χρηματική απαίτηση που υποβλήθηκε στο αιτούν δικαστήριο.

Αντικείμενο και νομική βάση της αιτήσεως προδικαστικής αποφάσεως

Αίτηση προδικαστικής αποφάσεως δυνάμει του άρθρου 267 ΣΛΕΕ σχετικά με την ερμηνεία του άρθρου 18, πρώτο εδάφιο, ΣΛΕΕ καθώς και του άρθρου 4, παράγραφος 1, του άρθρου 5, παράγραφος 1, και του άρθρου 62, παράγραφος 1, του κανονισμού 1215/2012.

Προδικαστικά ερωτήματα

1. Έχει το άρθρο 62, παράγραφος 1, του κανονισμού (ΕΕ) 1215/2012 για τη διεθνή δικαιοδοσία, την αναγνώριση και την εκτέλεση αποφάσεων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις, σε συνδυασμό με το άρθρο 18, πρώτο εδάφιο, ΣΛΕΕ και το άρθρο 21 ΣΛΕΕ, την έννοια ότι

αποκλείει τη συναγωγή της έννοιας της «κατοικίας» φυσικού προσώπου από εθνική νομοθεσία η οποία προβλέπει ότι η μόνιμη διεύθυνση των υπηκόων του

κράτους του επιληφθέντος δικαστηρίου βρίσκεται πάντοτε στο κράτος αυτό και δεν δύναται να μεταφερθεί σε άλλον τόπο εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης;

2. Έχει το άρθρο 5, παράγραφος 1, του κανονισμού (ΕΕ) 1215/2012, σε συνδυασμό με το άρθρο 18, πρώτο εδάφιο, ΣΛΕΕ και το άρθρο 21 ΣΛΕΕ, την έννοια ότι επιτρέπει εθνική νομοθεσία και εθνική νομολογία βάσει των οποίων δικαστήριο ενός κράτους δεν μπορεί να αρνηθεί την έκδοση διαταγής πληρωμής κατά οφειλέτη που είναι υπήκοος του κράτους αυτού και ως προς τον οποίο υφίσταται βάσιμο τεκμήριο ότι το δικαστήριο δεν διαθέτει διεθνή δικαιοδοσία, για τον λόγο ότι

ο οφειλέτης ενδέχεται να έχει την κατοικία του σε άλλο κράτος μέλος της Ένωσης, όπως προκύπτει από τη δήλωση του οφειλέτη προς την αρμόδια αρχή ότι έχει διεύθυνση επικοινωνίας στο κράτος αυτό; Ασκεί επιρροή, σε τέτοια περίπτωση, ο χρόνος υποβολής της εν λόγω δηλώσεως;

3. Σε περίπτωση που η διεθνής δικαιοδοσία του επιληφθέντος δικαστηρίου απορρέει από διάταξη διαφορετική από το άρθρο 5, παράγραφος 1, του κανονισμού (ΕΕ) 1215/2012, έχει το άρθρο 18, πρώτο εδάφιο, ΣΛΕΕ, σε συνδυασμό με το άρθρο 47, παράγραφος 2, του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων, την έννοια ότι

αποκλείει εθνική νομοθεσία και εθνική νομολογία βάσει των οποίων η έκδοση διαταγής πληρωμής επιτρέπεται μόνον κατά φυσικού προσώπου που έχει τη συνήθη διαμονή του στο κράτος του επιληφθέντος δικαστηρίου, αλλά η διαπίστωση ότι ο οφειλέτης που είναι υπήκοος του κράτους αυτού διαμένει σε άλλο κράτος δεν μπορεί να στηριχθεί μόνο στο γεγονός ότι αυτός έχει δηλώσει ενώπιον του πρώτου κράτους διεύθυνση επικοινωνίας («τρέχουσα διεύθυνση») που βρίσκεται σε άλλο κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όταν ο οφειλέτης δεν είναι σε θέση να αποδείξει ότι μετακόμισε εξ ολοκλήρου στο τελευταίο κράτος και δεν διαθέτει διεύθυνση στο έδαφος του κράτους του επιληφθέντος δικαστηρίου; Ασκεί επιρροή, στην περίπτωση αυτή, ο χρόνος υποβολής της δηλώσεως σχετικά με την τρέχουσα διεύθυνση;

4. Εάν στο πρώτο υποερώτημα του τρίτου προδικαστικού ερωτήματος δοθεί η απάντηση ότι επιτρέπεται η έκδοση διαταγής πληρωμής, μπορεί να γίνει δεκτό, με βάση το άρθρο 4, παράγραφος 1, του κανονισμού (ΕΕ) 1215/2012 σε συνδυασμό με την ερμηνεία του άρθρου 22, παράγραφοι 1 και 2, του κανονισμού (ΕΕ) 2020/1784 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Νοεμβρίου 2020, περί επιδόσεως και κοινοποίησε στα κράτη μέλη δικαστικών και εξωδίκων πράξεων σε αστικές ή εμπορικές υποθέσεις, όπως αυτή προκύπτει από την απόφαση στην υπόθεση C-325/11, Alder, και σε συνδυασμό με την αρχή της αποτελεσματικής εφαρμογής του δικαίου της Ένωσης κατά την άσκηση της εθνικής δικονομικής αυτονομίας,

ότι επιτρέπεται εθνικό δικαστήριο κράτους στο οποίο οι υπήκοοι δεν μπορούν να εγκαταλείψουν τη διεύθυνση επικοινωνίας τους στην επικράτεια του κράτους

αυτού και να τη μεταφέρουν σε άλλο κράτος, εάν εξετάζει αίτηση εκδόσεως διαταγής πληρωμής στο πλαίσιο διαδικασίας όπου δεν συμμετέχει ο οφειλέτης, βάσει του άρθρου 7 του κανονισμού (ΕΕ) 2020/1784, να λαμβάνει από τις αρχές του κράτους στο οποίο ο οφειλέτης διαθέτει διεύθυνση επικοινωνίας πληροφορίες σχετικά με τη διεύθυνσή του και την ημερομηνία καταχωρίσεώς του εκεί, προκειμένου να προσδιορίσει την πραγματική συνήθη διαμονή του οφειλέτη πριν από την έκδοση οριστικής αποφάσεως επί της υποθέσεως;

Οι διατάξεις του δικαίου της Ένωσης και η νομολογία της Ένωσης

Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, άρθρο 18, παράγραφος 1, και άρθρο 21.

Χάρτης των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, άρθρο 47, παράγραφος 2

Κανονισμός (ΕΕ) 1215/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 12ης Δεκεμβρίου 2012, για τη διεθνή δικαιοδοσία, την αναγνώριση και την εκτέλεση αποφάσεων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις, άρθρο 4, παράγραφος 1, άρθρο 5, παράγραφος 1, και άρθρο 62, παράγραφος 1

Κανονισμός (ΕΕ) 2020/1784 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Νοεμβρίου 2020, περί επιδόσεως και κοινοποιήσεως στα κράτη μέλη δικαστικών και εξωδίκων πράξεων σε αστικές ή εμπορικές υποθέσεις («επίδοση ή κοινοποίηση πράξεων»), άρθρα 7 και 22

Απόφαση του Δικαστηρίου της 19ης Δεκεμβρίου 2012, Alder, C-325/11, EU:C:2012:824.

Απόφαση του Δικαστηρίου της 9ης Σεπτεμβρίου 2021, Toplofikatsia Sofia κ.λπ., C-208/20 και C-256/20, EU:C:2021:719· τα προδικαστικά ερωτήματα που υποβλήθηκαν στην υπό κρίση υπόθεση παρουσιάζουν εν μέρει κοινά σημεία με τα ερωτήματα που υποβλήθηκαν στις συνεκδικαζόμενες υποθέσεις C-208/20 και C-256/20 όσον αφορά τη δυνατότητα του δικαστή να ελέγξει τη δικαιοδοσία του μετά την έκδοση της διαταγής πληρωμής. Η ουσιώδης διαφορά εν προκειμένω έγκειται στο γεγονός ότι το δικαστήριο προτίθεται να θεμελιώσει τη δικαιοδοσία του σε πληροφορίες τις οποίες απέκτησε πριν από την έκδοση της διαταγής πληρωμής.

Οι διατάξεις του εθνικού δικαίου και η εθνική νομολογία

Zakon za zadalzheniata i dogovorite (νόμος περί ενοχικών σχέσεων και συμβάσεων, στο εξής: ZZD), άρθρο 68, στοιχείο α

Grazhdanski protsesualen kodeks (κώδικας πολιτικής δικονομίας, στο εξής: GPK), άρθρα 38, 40 έως 48, 53, 246, 282, 410, 411, 413 έως 416, 419 και 423

Kodeks na mezhdunarodnoto chastno pravo (κώδικας ιδιωτικού διεθνούς δικαίου, στο εξής: KMChP), άρθρα 4 και 48

Zakon za grazhdanskata registratsia (νόμος για την καταχώριση των πολιτών, στο εξής: ZGR), άρθρα 3, 90, 93, 94 και 96

Ερμηνευτική απόφαση 4/2013 της Obshto sabranie na grazhdanskata i targovskata kolegiia (γενικής συνέλευσης των τμημάτων αστικών και εμπορικών υποθέσεων, στο εξής: OSGTK) του Varhoven kasatsionen sad (Ανώτατου Ακυρωτικού Δικαστηρίου, στο εξής: VKS) της 18ης Ιουνίου 2014

Συνοπτική έκθεση των πραγματικών περιστατικών και της πορείας της διαδικασίας

- 1 Αιτούσα στη διαδικασία εκδόσεως διαταγής πληρωμής είναι η «Toplofikatsia Sofia» EAD, εταιρία καταχωρισμένη σύμφωνα με το βουλγαρικό δίκαιο.
- 2 Ο οφειλέτης δεν μετέχει ακόμη στη διαδικασία εκδόσεως διαταγής πληρωμής, διότι τούτο συμβαίνει μόνον αφού το δικαστήριο εκδώσει τη διαταγή πληρωμής, εφόσον έχει τέτοια δικαιοδοσία. Η διαδικασία όμως πρέπει να κινηθεί κατά του Βούλγαρου υπηκόου V.Z.A.
- 3 Στις 6 Μαρτίου 2023, η αιτούσα ζήτησε από το αιτούν δικαστήριο την έκδοση διαταγής πληρωμής κατά του οφειλέτη για χρηματική απαίτηση απορρέουσα από το γεγονός ότι αυτός ήταν κύριος ακινήτου θερμαινόμενου από το δίκτυο τηλεθέρμανσης (διαμερίσματος κείμενου σε κτήριο που τελεί υπό καθεστώς συγκυριότητας) και ότι δεν είχε καταβάλει αντίτιμο για την παρασχεθείσα ενέργεια. Η ενάγουσα προβάλλει απαίτηση ύψους 700,61 βουλγαρικών λέβα (BGN) για την ενέργεια που παρασχέθηκε μεταξύ της 15ης Σεπτεμβρίου 2020 και της 22ας Φεβρουαρίου 2023, πλέον τόκων.
- 4 Το δικαστήριο ζήτησε αυτεπαγγέλτως πληροφορίες από το μητρώο κατοίκων τον Μάρτιο του 2023. Με βάση τις πληροφορίες αυτές, ο οφειλέτης V.Z.A. έχει μόνιμη διεύθυνση στη Σόφια (Βουλγαρία) η οποία καταχωρίστηκε το 2000 και, από τις 6 Μαρτίου 2010, διαθέτει τρέχουσα διεύθυνση σε άλλο κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης την οποία έχει δηλώσει στις βουλγαρικές αρχές. Το βουλγαρικό δίκαιο δεν προβλέπει τη δυνατότητα δηλώσεως συγκεκριμένης τρέχουσας διεύθυνσης στην αλλοδαπή, παρά μόνον τη σημείωση του άλλου κράτους όπου βρίσκεται αυτή.

Κύρια επιχειρήματα των διαδίκων της κύριας δίκης

- 5 Το αιτούν δικαστήριο δεν αναφέρει εάν η αιτούσα της κύριας δίκης έλαβε θέση επί της αιτήσεως προδικαστικής αποφάσεως.

Συνοπτική έκθεση του σκεπτικού της διατάξεως περί παραπομπής

Επί του πρώτου και του δεύτερου προδικαστικού ερωτήματος

- 6 Σκοπός της αιτήσεως προδικαστικής αποφάσεως είναι η αποσαφήνιση των απαιτήσεων που θέτει το δίκαιο της Ένωσης (ιδίως οι διατάξεις του άρθρου 4, παράγραφος 1, και του άρθρου 5, παράγραφος 1, του κανονισμού (ΕΕ) 1215/2012, κατά τις οποίες τα πρόσωπα που έχουν την κατοικία τους στο έδαφος κράτους μέλους μπορούν να εναχθούν μόνο στον τόπο αυτόν) στα εθνικά δικαστήρια, όταν ο αντίδικος δεν μπορεί, στο πλαίσιο μονομερούς διαδικασίας, ούτε να αμφισβητήσει ούτε να αναγνωρίσει ρητώς τη δικαιοδοσία του επιληφθέντος δικαστηρίου πριν από την έκδοση της οριστικής αποφάσεως. Η υπό κρίση περίπτωση αφορά διαδικασία εκδόσεως διαταγής πληρωμής στο πλαίσιο της οποίας το επιληφθέν δικαστήριο εξετάζει τα επιχειρήματα του αιτούντος (δανειστή) κυρίως από τυπικής απόψεως και καλεί τον αντίδικο (οφειλέτη) να δηλώσει αν αμφισβητεί ή όχι την προβαλλόμενη απαίτηση. Εάν ο οφειλέτης δεν αμφισβητήσει την απαίτηση, περιέρχεται στην κατάσταση προσώπου που καταδικάστηκε σε καταβολή.
- 7 Κατά το αιτούν δικαστήριο, το Δικαστήριο έκρινε ήδη, με την απόφαση της 9ης Σεπτεμβρίου 2021, Toplofikatsia Sofia κ.λπ. (C-208/20 και C-256/20, EU:C:2021:719), ότι το δικαστήριο που έχει εκδώσει τη διαταγή πληρωμής δεν μπορεί να την ακυρώσει αν διαπιστώσει ότι ο οφειλέτης δεν είχε διεύθυνση στο κράτος του δικαστηρίου. Σε τέτοια περίπτωση, η εκτέλεση θα πρέπει να κινηθεί και, εάν ο οφειλέτης έχει λάβει γνώση της διαταγής που εκδόθηκε κατά τη διάρκεια της διαδικασίας εκτελέσεως, μπορεί να αμυνθεί με το ένδικο μέσο που προβλέπει το εθνικό δίκαιο, στο οποίο παραπέμπει η ερμηνευτική απόφαση 4/2013 της OSGTK του VKS.
- 8 Με βάση την προαναφερθείσα ερμηνευτική απόφαση 4/2013 της OSGTK του VKS, οι περιστάσεις που ρυθμίζει το άρθρο 411, παράγραφος 2, σημείο 4 (μόνιμη διεύθυνση στη Βουλγαρία) και σημείο 5 (συνήθης διαμονή στη Βουλγαρία) του GPK συνιστούν μεν προϋποθέσεις για την έκδοση διαταγής πληρωμής, αλλά, ως εκ της φύσεώς τους, δεν πρέπει να εξετάζονται πριν από την επίδοση της ήδη εκδοθείσας διαταγής πληρωμής. Εάν αποδειχθεί ότι η διαταγή πληρωμής εκδόθηκε κατά οφειλέτη ο οποίος δεν έχει μόνιμη διεύθυνση στη Δημοκρατία της Βουλγαρίας, το επιληφθέν δικαστήριο οφείλει να ακυρώσει αυτεπαγγέλτως τη διαταγή. Ωστόσο, εάν ο οφειλέτης έχει μόνιμη διεύθυνση, αλλά όχι συνήθη διαμονή στην ημεδαπή, η εκδοθείσα διαταγή δεν μπορεί να ακυρωθεί από το επιληφθέν δικαστήριο. Πράγματι, το δικαστήριο ελέγχει μόνον εάν ο οφειλέτης έχει μόνιμη διεύθυνση στη Δημοκρατία της Βουλγαρίας και, σε περίπτωση καταφατικής απαντήσεως, η νομότυπη επίδοση μπορεί να πραγματοποιηθεί είτε μέσω άλλου προσώπου είτε μέσω ειδοποιήσεως και, επομένως, παρέλκει να εξακριβωθεί αν το πρόσωπο έχει τη συνήθη διαμονή του στην ημεδαπή.
- 9 Κατά το αιτούν δικαστήριο, η λύση που προέκρινε το VKS όσον αφορά τον καθορισμό της συνήθους διαμονής του οφειλέτη ως ειδικής προϋποθέσεως του

εθνικού δικαίου για την έκδοση διαταγής πληρωμής είναι προβληματική, διότι είναι εξαιρετικά περιοριστική και δεν λαμβάνει υπόψη την αποτελεσματική εφαρμογή της απόλυτης προϋποθέσεως του άρθρου 5, παράγραφος 1, του κανονισμού 1215/2012 βάσει της οποίας, ο οφειλέτης που έχει την κατοικία του στο έδαφος της Ένωσης, πλην ειδικών περιπτώσεων, μπορεί να εναχθεί μόνο στο κράτος στο οποίο έχει την κατοικία του.

- 10 Η δυσχέρεια έγκειται στο γεγονός ότι η διαταγή πληρωμής κατά οφειλέτη με διεύθυνση επικοινωνίας στη Βουλγαρία εκδίδεται στην πράξη πάντοτε, ανεξάρτητα από το αν αυτός έχει δηλώσει και διεύθυνση στην αλλοδαπή. Πιο συγκεκριμένα, δυνάμει του εθνικού δικαίου (άρθρο 411, παράγραφος 1, του GPK σε συνδυασμό με το άρθρο 93, παράγραφοι 1 και 2, του ZGR), η κατοικία του οφειλέτη κατά του οποίου βουλγαρικό δικαστήριο μπορεί να εκδώσει διαταγή πληρωμής καθορίζεται από το αν μπορεί να διαπιστωθεί μόνιμη διεύθυνση του οφειλέτη και, κατά το άρθρο 93, παράγραφοι 2 και 4, του ZGR, Βούλγαρος υπήκοος πρέπει να διατηρεί πάντοτε τη μόνιμη διεύθυνσή του στο έδαφος της Βουλγαρίας και δεν μπορεί να τη μεταβάλει ακόμη και αν μετοικήσει σε άλλο κράτος μέλος. Τούτο καθιστά σημαντικά δυσχερέστερη την άσκηση του δικαιώματος ελεύθερης κυκλοφορίας και ελεύθερης επιλογής του τόπου διαμονής που παρέχει το άρθρο 21 ΣΛΕΕ για τους Βούλγαρους υπηκόους, δεδομένου ότι, κατά την άσκηση της ελευθερίας εγκαταστάσεως σε άλλο κράτος, οι Βούλγαροι υπήκοοι εξακολουθούν να δεσμεύονται από το βουλγαρικό έδαφος και υποχρεούνται να διαθέτουν στο βουλγαρικό έδαφος πρόσωπο το οποίο παραλαμβάνει εκεί την αλληλογραφία τους. Ειδάλλως, θα μπορούσαν να καταστούν «θύματα» διαταγής πληρωμής εκδοθείσας εις βάρος τους, κατά της οποίας δύσκολα θα είχαν δυνατότητα να αμυνθούν.
- 11 Τούτο περιάγει τους Βούλγαρους υπηκόους που έκαναν χρήση του δικαιώματός τους ελεύθερης κυκλοφορίας και της ελευθερίας εγκαταστάσεως σε άλλο κράτος μέλος της Ένωσης σε κατάσταση «αντίστροφης» δυσμενούς διακρίσεως λόγω ιθαγένειας, η οποία αντιβαίνει στο άρθρο 18 ΣΛΕΕ. Πράγματι, οι υπήκοοι άλλων κρατών μελών της Ένωσης που κατοικούν μόνιμα στη Βουλγαρία αναζητούνται, δυνάμει του άρθρου 53 GPK, στη διεύθυνση που έχουν γνωστοποιήσει στις μεταναστευτικές αρχές η οποία (βάσει του άρθρου 3, παράγραφος 2, σημείο 2, σε συνδυασμό με τα άρθρα 93 και 94 του ZGR) αφορά μόνιμη και τρέχουσα διεύθυνση. Όταν οι εν λόγω υπήκοοι άλλων κρατών μελών παύουν να διαμένουν στη Βουλγαρία, διαγράφονται από το σχετικό μητρώο και, ως εκ τούτου, εξαλείφεται η δικαιοδοσία των βουλγαρικών δικαστηρίων να εκδίδουν διαταγές πληρωμής σε βάρος τους. Αντιθέτως, οι Βούλγαροι υπήκοοι δεν δύνανται να εγκαταλείψουν τη μόνιμη διεύθυνσή τους και εξακολουθούν να υποχρεούνται να έχουν, ως παραλήπτη στη Βουλγαρία, πρόσωπο διατεθειμένο να παραλαμβάνει κοινοποιήσεις. Συνεπώς, τυγχάνουν διαφορετικής μεταχειρίσεως από τους αλλοδαπούς, ενώ ο νόμος αναφέρει ως λόγο της μεταχειρίσεως αυτής μόνον την απλούστευση για τις διοικητικές αρχές.
- 12 Επιπλέον, λαμβανομένου υπόψη του άρθρου 94, παράγραφος 3, του ZGR («Η τρέχουσα διεύθυνση Βούλγαρων υπηκόων που ζουν στην αλλοδαπή

καταχωρίζεται στο μητρώο κατοίκων μόνο με το όνομα της χώρας στην οποία ζουν.»), ο Βούλγαρος υπήκοος δεν έχει καμία δυνατότητα να γνωστοποιήσει στο βουλγαρικό κράτος την ακριβή του διεύθυνση εκτός Βουλγαρίας όπου κατοικεί και στην οποία μπορεί να παραλάβει την αλληλογραφία του. Επίσης, δεν είναι δυνατή η επίσημη δήλωση τηλεφωνικού αριθμού επικοινωνίας ή στοιχείων ηλεκτρονικής επικοινωνίας. Στην πράξη, το βουλγαρικό κράτος απαγορεύει στους υπηκόους του να υποδεικνύουν τη δυνατότητα επικοινωνίας που τους καθιστά προσβάσιμους όταν βρίσκονται εκτός επικράτειας.

- 13 Όσον αφορά την έκβαση της διαδικασίας εκδόσεως διαταγής πληρωμής, την κίνηση της οποίας δεν μπορεί να προβλέψει ο οφειλέτης, είναι κρίσιμο η διαταγή αυτή να του κοινοποιηθεί πράγματι κατά τρόπο που να του παρέχει τη δυνατότητα να αμυνθεί. Κατ' αυτόν τον τρόπο, θα μπορούσε να ασκήσει τα δικαιώματά του στο πλαίσιο ένδικης διαδικασίας, αλλά τα δικαιώματα αυτά περιορίζονται σημαντικά από την περιοριστική εφαρμογή των κανόνων σχετικά με την καταχώριση διευθύνσεως στην αλλοδαπή και από την ερμηνευτική απόφαση 4/2013 της OSGTK του VKS, στο μέτρο που η ερμηνευτική αυτή απόφαση δεν επιτρέπει στο επιληφθέν εθνικό δικαστήριο να αρνηθεί την έκδοση διαταγής πληρωμής όταν ο οφειλέτης είναι Βούλγαρος υπήκοος που έχει δηλώσει τρέχουσα διεύθυνση στην αλλοδαπή.
- 14 Επομένως, πρέπει να δοθεί απάντηση, αφενός, στο ερώτημα εάν συνάδει με το άρθρο 5, παράγραφος 1, του κανονισμού 1215/2012 το ότι η διεθνής δικαιοδοσία των εθνικών δικαστηρίων για την έκδοση διαταγών πληρωμής στηρίζεται στην εθνική έννοια της κατοικίας, η οποία συνδέεται με μόνιμη διεύθυνση που δεν μπορεί να βρίσκεται στην αλλοδαπή. Αφετέρου, πρέπει να εξεταστεί εάν συνάδει με την εν λόγω διάταξη το ότι το επιληφθέν δικαστήριο δεν δύναται να χρησιμοποιήσει, για τον καθορισμό της κατοικίας, τις πληροφορίες σχετικά με την τρέχουσα διεύθυνση επικοινωνίας του οφειλέτη, όπως προβλέπει η ερμηνευτική απόφαση 4/2013 της OSGTK του VKS.

Επί του τρίτου προδικαστικού ερωτήματος

- 15 Πρέπει να σημειωθεί ότι, μολονότι το καθεστώς που προβλέπει το άρθρο 5, παράγραφος 1, του κανονισμού 1215/2012 (τα πρόσωπα που έχουν την κατοικία τους εντός της Ένωσης ενάγονται στον τόπο κατοικίας τους) δεσμεύει τα κράτη μέλη, δεν εφαρμόζεται άνευ εξαιρέσεων, δεδομένου ότι ο κανονισμός ορίζει ειδικές δωσιδικίες για διαφορές που ανακύπτουν από ορισμένες κατηγορίες ειδικών εννόμων σχέσεων. Εν προκειμένω, υφίσταται σύμβαση με αντικείμενο την παροχή θερμικής ενέργειας σε ακίνητο που βρίσκεται στην πόλη της Σόφιας, με αποτέλεσμα η διεθνής δικαιοδοσία των βουλγαρικών δικαστηρίων να θεμελιώνεται με βάση τον τόπο εκπληρώσεως της συμβάσεως δυνάμει του άρθρου 7, σημείο 1, στοιχείο β', δεύτερη περίπτωση (εναλλακτικώς βάσει του στοιχείου α'), του κανονισμού 1215/2012. Τούτο όμως δεν σημαίνει ότι, λαμβανομένου υπόψη του γεγονότος αυτού, το ζήτημα της υπάρξεως κατοικίας στη Βουλγαρία στερείται σημασίας για την επίλυση της διαφοράς της οποίας έχει επιληφθεί το αιτούν δικαστήριο.

- 16 Αυτό οφείλεται στο ότι, κατά το εθνικό δίκαιο, η έκδοση διαταγής πληρωμής δεν αποτελεί γενική διαδικασία επιλύσεως αστικών διαφορών, αλλά ένα είδος απλοποιήσεως για ορισμένους πιστωτές, που μπορεί να χρησιμοποιηθεί μόνον εφόσον συντρέχουν ορισμένες ειδικές προϋποθέσεις. Μία από τις προϋποθέσεις αυτές στο βουλγαρικό δίκαιο είναι ότι ο οφειλέτης πρέπει να έχει τη συνήθη διαμονή του στη Βουλγαρία. Η προϋπόθεση αυτή δεν απορρέει από το δίκαιο της Ένωσης, αλλά από το εθνικό δίκαιο· στο μέτρο όμως που θεσπίζεται από το κράτος, υπόκειται στην αρχή της απαγορεύσεως των διακρίσεων που κατοχυρώνεται στο άρθρο 18 ΣΛΕΕ.
- 17 Υπό τις συνθήκες αυτές, στο δεύτερο ερώτημα πρέπει να δοθεί απάντηση μόνον όσον αφορά το αν επιτρέπεται η απαγόρευση που επιβάλλει η ερμηνευτική απόφαση 4/2013 της OSGTK του VKS στα εθνικά δικαστήρια να θεωρούν την τρέχουσα διεύθυνση ως ένδειξη ότι ο οφειλέτης στερείται συνήθους διαμονής στη Βουλγαρία, λαμβανομένου υπόψη ότι τέτοια απαγόρευση συνεπάγεται «αντίστροφη» δυσμενή διάκριση (άρθρο 18 ΣΛΕΕ). Στην προκειμένη περίπτωση, οι Βούλγαροι υπήκοοι που εγκαταλείπουν τη Βουλγαρία βρίσκονται σε μειονεκτική θέση, διότι, κατά τη νομολογία, για να μπορέσουν να αμυνθούν έναντι της εκδόσεως διαταγής πληρωμής εις βάρος τους, πρέπει να έχουν έναν αντίκλητο στην ημεδαπή, καθόσον το δικαστήριο δεν έχει τη δυνατότητα να λάβει αυτεπαγγέλτως υπόψη τη δήλωσή τους ότι μετέφεραν την κατοικία τους σε άλλο κράτος μέλος. Αντιθέτως, τέτοια υποχρέωση δεν υφίσταται για τους αλλοδαπούς που έχουν τη συνήθη διαμονή τους στη Βουλγαρία και εγκαταλείπουν τη χώρα και κατόπιν της αποχωρήσεώς τους παύει πλήρως και η δικαιοδοσία των βουλγαρικών δικαστηρίων ως προς την έκδοση διαταγών πληρωμής σε βάρος τους.

Επί του τέταρτου προδικαστικού ερωτήματος

- 18 Λαμβανομένων υπόψη των επιταγών της ερμηνευτικής αποφάσεως 4/2013 της OSGTK του VKS (κατά τις οποίες η δήλωση τρέχουσας διευθύνσεως επικοινωνίας σε άλλο κράτος μέλος, όταν ο οφειλέτης είναι Βούλγαρος υπήκοος, δεν συνιστά επαρκή ένδειξη περί του ότι έχει τη συνήθη διαμονή του σε άλλο κράτος μέλος κατά την έννοια των δικονομικών προϋποθέσεων που απαιτούνται για την έκδοση διαταγής πληρωμής), το αιτούν δικαστήριο διερωτάται αν, υπό το πρίσμα των δικών του υποχρεώσεων που απορρέουν από το δίκαιο της Ένωσης, μπορεί παρά ταύτα να εξετάσει αυτεπαγγέλτως τη δικονομική αυτή προϋπόθεση, μολονότι το VKS το απαγορεύει.
- 19 Ιδίως με την προαναφερθείσα απόφαση της 19ης Δεκεμβρίου 2012, Alder (C-325/11, EU:C:2012:824), το Δικαστήριο έκρινε ότι δεν βρίσκει εφαρμογή εθνική νομοθεσία δυνάμει της οποίας διάδικος σε ένδικη διαδικασία που διαμένει σε κράτος μέλος της Ένωσης διαφορετικό από το κράτος μέλος του επιληφθέντος δικαστηρίου υποχρεούται να ορίσει αντίκλητο στο τελευταίο κράτος. Εν προκειμένω, το πεδίο εφαρμογής τέτοιου κανόνα πρέπει να διευρυνθεί στο μέτρο που, δυνάμει του βουλγαρικού δικαίου, διαταγή πληρωμής εκδοθείσα κατά του οφειλέτη επιδίδεται στις διευθύνσεις επικοινωνίας του στην ημεδαπή.

- 20 Συνεπώς, προκειμένου να διασφαλιστεί η αποτελεσματική εφαρμογή της απαιτήσεως που θέτει η απόφαση Alder, σύμφωνα με την οποία οι δικαστικές πράξεις δεν πρέπει να επιδίδονται ή να κοινοποιούνται μόνο στο κράτος του επιληφθέντος δικαστηρίου, το αιτούν δικαστήριο εκτιμά ότι η διάταξη του άρθρου 22 του κανονισμού 2020/1784 (στο μέτρο που επιβάλλεται επίδοση της διαταγής στην υπό κρίση υπόθεση) μπορεί να απαιτεί από το αιτούν δικαστήριο να λάβει περαιτέρω πληροφορίες σχετικά με τη συνήθη διαμονή οφειλέτη που είναι Βούλγαρος υπήκοος σε περιπτώσεις που υπάρχουν ενδείξεις ότι αυτός έχει τρέχουσα διεύθυνση στην αλλοδαπή.
- 21 Επομένως, η αποτελεσματική εφαρμογή του καθεστώτος του άρθρου 4, παράγραφος 1, του κανονισμού 1215/2012, κατά το οποίο ο οφειλέτης πρέπει να ενάγεται, καταρχήν, στην κατοικία του, προϋποθέτει ότι η κατοικία του οφειλέτη προσδιορίζεται από εθνικό δικαστήριο, το οποίο εκδίδει, καταρχήν, διαταγές πληρωμής μόνον κατά προσώπων που έχουν τη συνήθη διαμονή τους στο έδαφος του κράτους του δικαστηρίου αυτού. Το αιτούν δικαστήριο εκτιμά ότι, στο μέτρο που το εθνικό δίκαιο δεν παρέχει τη δυνατότητα προσδιορισμού της διεύθυνσεως του οφειλέτη εκτός Βουλγαρίας, πρέπει να κάνει χρήση της προβλεπόμενης στο άρθρο 7 του κανονισμού 2020/1784 δυνατότητας προσδιορισμού μιας διεύθυνσεως στην αλλοδαπή.